
UIT DEN LANDEN

Het Neuman Systems Model in de psychiatrische verpleegkunde: *het vervolg op de eerste aanzet....*

De halfjaarlijkse studiedag van de NVSPV van 12 mei 1993 stond in het teken van de verpleegkunde. Voorafgegaan door een tweetal algemene inleidingen werd het Neuman Systems Model gepresenteerd. Mede vanwege de nog prille invoering in de praktijk bleef deze inleiding tamelijk theoretisch. Alhoewel collega's uit Wales tijdens deze studiedag verslag deden van een uitgebreidere ervaring met het model, bleef het geheel toch in het teken van 'een eerste aanzet' staan. Inmiddels is er ruim een jaar verstreken en rijst de vraag waar deze eerste aanzet toe geleid heeft.

Meestal zijn de effecten van dit soort studiedagen op de langere termijn nauwelijks na te gaan, maar in dit geval valt daar tot mijn genoegen wel het een en ander over te melden.

Aan het einde van de studiedag is er gelegenheid geboden om in te tekenen voor een vervolgbijeenkomst en/of deelname aan de Neuman Supportgroup.

In totaal hebben \pm 50 personen zich ingeschreven voor één of voor beide activiteiten.

Voor de supportgroup betekende dit een substantiële uitbreiding met een aantal (sociaal) psychiatrisch verpleegkundigen, die geïnteresseerd zijn in het model, en daar in de meeste gevallen ook daadwerkelijk wat mee willen doen in de praktijk of binnen een opleiding.

De beoogde vervolgbijeenkomst werd in januari georganiseerd met steun van de NVSPV. Tijdens deze bijeenkomst werd het Neuman Systems Model geanalyseerd met behulp van concrete casuïstiek. Vervolgens werd door de

deelnemers gediscussieerd over de bruikbaarheid van het model in de dagelijkse praktijk en de daarvoor benodigde randvoorwaarden. Ook deze bijeenkomst was voor een aantal deelnemers aanleiding voor verdere initiatieven. Bovendien werd na afloop een start gemaakt met een landelijk netwerk voor belangstellenden.

Een ander minder aanwijsbaar effect, maar relevante ontwikkeling is de toename van het gebruik van het model in het onderwijs. Deze ontwikkeling valt af te lezen aan de scripties, die op dit moment binnendruppelen.

Van een aantal MGZ-GGZ opleidingen is mij bekend, dat het model gedoceerd wordt en door studenten gebruikt wordt bij het schrijven van scripties. De VO-SPV, maar ook de VO-PV te Utrecht hebben het model opgenomen als onderdeel van de methodiekontwikkeling. Vanwege de voortrekkersrol, die opleidingen veelal hebben, mag verwacht worden, dat van hieruit een brede uitstraling in het GGZ-veld zal ontstaan.

Een derde en laatste effect wat de studiedag mijns inziens heeft opgeleverd is de morele ondersteuning voor de initiatiefnemers en de leden van de Neuman Supportgroup.

Door de vele positieve reacties en de toenemende belangstelling kan gesteld worden, dat de initiatiefnemers zich gesteund weten en daardoor gestimuleerd zijn om verdere activiteiten te ontplooiën.

Deze activiteiten ontstaan voornamelijk vanuit de Neuman Supportgroup en worden 'bestuurd' door een vijftal enthousiaste leden.

Naast de planning en coördinatie van de Supportgroup wordt er ondersteuning geboden bij de implementatie van het model. Verder wordt het model onder de aandacht gebracht van een grotere groep verpleegkundigen. Daarvoor zijn onder andere marktstands verzorgd bij het landelijk congres van het STIP op 20 januari jl. en bij een conferentie van de Hogeschool van Groningen op 6 mei jl. Teneinde al de hier genoemde ontwikkelingen te ondersteunen en de voortgang te stimuleren wordt er op dit moment hard gewerkt aan het realiseren van een werkbezoek van Dr. Betty Neuman aan Nederland. Deze plannen zijn in een vergevorderd stadium en hangen nu alleen nog af van de daarvoor benodigde subsidie. Daarvoor is een aanvraag gedaan bij het Nationaal Fonds voor de Geestelijke Volksgezondheid. Gezien de grote belangstelling binnen de GGZ voor dit model ben ik hoopvol gestemd en ga ik er van uit, dat dit bezoek door zal gaan. Ik raad belangstellenden dan ook aan om alvast de volgende datum te noteren:

30 Maart 1995

Op deze dag zal een landelijk congres georganiseerd worden waarbij onder andere Dr. Neuman haar model zal presenteren. Dr. Graig, hoogleraar aan de universiteit van Toronto zal haar ervaringen met het model in de psychiatrie toelichten. Verder zullen een aantal collega's de bruikbaarheid van het model in Nederland bespreken. Meer definitieve informatie over dit congres volgt zodra er meer financiële zekerheid is, maar houd de genoemde datum alvast vrij. Vermeldenswaard is verder nog, dat begin 1995 de derde editie van het

Neuman Systems Model verwacht wordt. In deze editie is overigens een hoofdstuk van de hand van ondergetekende opgenomen over de adoptie van het model in de psychiatrische verpleegkunde in Nederland.

Daarnaast wordt op dit moment gewerkt aan een Nederlandstalige uitgave van het Neuman Systems Model. Hierover zijn afspraken gemaakt met uitgeverij van Gorcum. Het streven is om deze publicatie beschikbaar te hebben op het te organiseren congres op 30 maart 1995.

In de praktijk van de GGZ verwacht ik een toename van het aantal plaatsen waar het model gebruikt zal gaan worden. Voor de Neuman Supportgroup zal dit betekenen, dat er in toenemende mate ondersteuning gevraagd zal worden bij de invoering, maar tegelijkertijd veel ervaring gebundeld kan worden zodat we van elkaars ervaringen gebruik kunnen maken om te komen tot een kwalitatief verantwoord hulpaanbod voor onze GGZ cliënten. Uiteindelijk is dat toch het doel waar het allemaal om draait. Of het Neuman Systems Model ons daar bij kan helpen zal de tijd ons leren, maar vooralsnog lijkt het daar zeker op!

Tot zover iets over het vervolg op de eerste aanzet van 12 mei 1993. In één van de volgende nummers van dit blad zal ik wat nader ingaan op de ervaringen met het gebruik en de invoering van het model in de dagelijkse praktijk.

Frans Verberk, spv
Voorzitter Neuman Support Group.